

## บทที่ 5

### สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านตะคร้อ(มิตรภาพ 4) อำเภอคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดย การกำหนดกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การทดสอบค่าที (t-test) และ หาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากสูตร  $E_1/E_2$  โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ 80/80

## สรุปผลการวิจัย

จากการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ ( $E_1 / E_2$ ) เท่ากับ 88.39/84.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมา ( $\bar{X} = 4.46$  ,  $S.D = 0.17$ ) หมายความว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก

## อภิปรายผล

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลตามข้อค้นพบที่เกิดขึ้นจากการวิจัย ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 88.39/84.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการพัฒนาชุดกิจกรรมผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ การพัฒนาชุดกิจกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และชุดกิจกรรมและคู่มือการใช้ยังได้ผ่านการประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำไปใช้ใน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกจากนี้เนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ยังเป็นสิ่งที่นักเรียนได้สัมผัสในชีวิตประจำวันและยังสามารถนำความรู้ไปเปรียบเทียบกับสิ่งที่เกิดขึ้นใน การดำรงชีวิตประจำวัน จึงส่งผลทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีการจัดเรียงลำดับจากง่ายไปหายากตามลำดับขั้นตอน ทำให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีความหมายจากสิ่งใกล้ตัว นักเรียนเกิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และเกิดทักษะในการแก้ปัญหาหากพบอุปสรรค ซึ่งสอดคล้องกับ บำรุงศักดิ์ บุระสิทธิ์ (2548 : 113-114) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ คือ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) ทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 3) ประเมินชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพรวมเท่ากับ 83.18/81.73 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 2) ผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้านความรู้ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่าระดับ .01 ด้านเจตคติ มีคะแนนเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่าระดับ .01 ด้านการปฏิบัติ มีผลการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มขณะใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการปฏิบัติงานรายบุคคลจากการสร้างผลงานหรือชิ้นงาน และจากแฟ้มสะสมผลงานทั้งฉบับมีคุณภาพในระดับดี และผลการมีส่วนร่วมของนักเรียนขณะใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชุดอยู่ในระดับดี 3) การประเมินชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุดมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ประเสริฐ พลอยบุตร (2550 : 58-59) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนบ้านหนองจอกวังกำแพง อำเภอสรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดเห็นต่อกิจกรรมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม หลังจากใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมจากแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติบริเวณโรงเรียนผลการศึกษาพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนบ้านหนองจอกวังกำแพง มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 82.25/91.13 2) นักเรียน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4,5 และ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้ชุดกิจกรรมมากกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ( $P < 0.05$ ) / 3) 3) นักเรียนโดยรวม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนชั้นปีที่ 5 มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และ จันทรจิรา รัตนไพบูลย์ (2549 : 63-64) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่า ชุดกิจกรรมค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.14/83.00 ซึ่งมีประสิทธิภาพไปตามเกณฑ์ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความตระหนักต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนหลังฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ย 4.83 อยู่ในระดับดีมาก

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมที่น่าสนใจและนักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ ทำให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและค้นพบความรู้ด้วยตนเองจนทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายอันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สอดคล้องกับ สุชาติา ขวลิตปัญญา (2548 : 67-68) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านท่าสาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแผนการเรียนรู้ ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านท่าสาย ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ทุกแผนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80/80 ที่กำหนดไว้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ความคิดเห็นของนักเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก และการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วิภา นิลพานันท์ (2550 : 107-108) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยโครงการ เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ (1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยโครงการเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยโครงการเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (3) ศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หลังเรียนเรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยโครงการ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ (4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนโดยโครงการ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า 1) แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยโครงการ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 86.63/83.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 0.6828 หรือแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 68.28 3) ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้โดยกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการโดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก และมีเจตคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ เมธินี ไชยพิมพ์ (2554 : 101-102) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสี่คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสี่คน 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสี่คน 3) ศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนจากการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสี่คน เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม เมื่อเวลาผ่านไป 2 สัปดาห์ และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสี่คน เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่า 1) ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสี่คนทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 74.13 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสี่คนนักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) เมื่อเวลาผ่านไป 2 สัปดาห์ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่แตกต่างกัน แสดงว่านักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มสี่คนอยู่ในระดับมาก

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยมีการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง ด้วยความสนุกสนาน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ และสื่ออุปกรณ์อื่น ๆ มีความน่าสนใจ และที่สำคัญคือมีการใช้สื่อของจริง ซึ่งทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อรอบรู้ (Mastery Learning) ที่ให้ผู้เรียนทุกคนซึ่งมีความสามารถและสติปัญญาแตกต่างกัน สามารถเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้อย่างละเอียดและเป็นไปตามลำดับขั้น และวางแผนการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มที่มีความต้องการเหมือนกัน ให้สนองตอบความถนัดที่แตกต่างกันของผู้เรียนจากการแสวงหาวิธีการ สื่อ หรือนวัตกรรมต่างๆ มาช่วยจนผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ครบทุกจุดประสงค์ เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นรายด้านพบว่า พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดด้านการวัดผลและประเมินผล ส่วนด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน และด้านสาระการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากทั้ง 3 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านกระบวนการเรียนรู้ และด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน สาเหตุที่นักเรียนพึงพอใจสื่อและอุปกรณ์การเรียนมากที่สุด เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนเป็นอย่างดี เพราะได้สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ และมีการสร้างตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ และการจัดหาสื่อของจริงใกล้ตัวต่างๆ ซึ่งเป็นอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ ใกล้ตัวของนักเรียน ที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้เป็นอย่างดี และโดยเฉพาะการบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ทำให้นักเรียนรู้ว่าวิทยาศาสตร์นั้นเป็นเรื่องใกล้ตัว และสนใจในการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มากขึ้น ในส่วนของด้านสาระการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนมีความพึงพอใจต่ำสุดนั้น เป็นเพราะเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ยังมีความน่าสนใจ ไม่เพียงพอ ไม่ทำทลายความสามารถของนักเรียน อีกทั้งนักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อย ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาเรื่องสารและสมบัติของสาร ที่ต้องใช้ทักษะ ความเข้าใจและความสนใจเป็นพิเศษ จึงจะเรียนรู้ได้ดี ซึ่งผู้วิจัยจะนำไปปรับปรุง ให้เหมาะสม สอดคล้องกับนักเรียนมากยิ่งขึ้น

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูควรชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ในกรณีที่มีการแบ่งกลุ่ม เพื่อปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุขและเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี
2. ชุดกิจกรรมนี้บางกิจกรรมมีการปฏิบัตินอกห้องเรียน ครูต้องชี้แจงบทบาทและหน้าที่ของนักเรียนให้ชัดเจน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามแผนที่วางไว้และทันเวลาที่กำหนด
3. ครูต้องให้คำปรึกษาชี้แนะให้กับนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น หากมีข้อสงสัย ครูต้องอธิบายให้ชัดเจน เพื่อนักเรียนจะได้นำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ชิ้นงานให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลการการเรียนรู้ และความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ควรทำการศึกษาถึงผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง สิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในตัวแปรด้านอื่นๆ เช่น เจตคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น